

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-07-

Nr. 39.3-42 E-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ekonomikos ir inovacijų ministerija) pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011, nuostatų įgyvendinimo“ patikslintą projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas susijęs su 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011, nuostatomis, pagal kurias valstybė narė turi paskirti muitines, vieną ar daugiau rinkos priežiūros institucijų ar bet kurią kitą savo teritorijoje veikiančią instituciją, atsakingą (-as) už į Europos Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolę ir bendrą ryšių palaikymo tarnybą:

1. Reglamento (ES) Nr. 2019/1020 8 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Europos Sąjungos valstybės narės (toliau – valstybės narės) nustato tvarką, pagal kurią ekonominės veiklos vykdytojų prašymu jiems nemokamai teikiama su gaminiams taikoma nacionaline teise susijusi informacija, pagal kurią perkeliamos ir įgyvendinamos Europos Sąjungos derinamųjų teisės aktų nuostatos. Nutarimo projekte VŠĮ „Versli Lietuva“ skiriama atlikti minėtas funkcijas.

2. Reglamento (ES) Nr. 2019/1020 25 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad valstybės narės turi paskirti muitines, vieną ar daugiau rinkos priežiūros institucijų ar bet kurią (-as) kitą (-as) savo teritorijoje veikiančią (-as) instituciją (-as), atsakingą (-as) už į Europos Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolę. Jos teiks Europos Komisijai informaciją elektroniniu būdu per Rinkos priežiūros informacijos ir komunikacijos sistemą (toliau – ICSMS).

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos žiniomis, visos Europos Sąjungos valstybės narės paskyrė savo muitines atlikti minėtas funkcijas. Nutarimo projekte šias funkcijas skiriamas atlikti Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas).

3. Reglamento (ES) Nr. 2019/1020 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad kiekviena valstybė narė savo teritorijoje paskiria vieną ar daugiau rinkos priežiūros institucijų. Lietuvoje pagal nacionalinius teisės aktus yra paskirtos šios rinkos priežiūros institucijos:

- Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – VVTAT);
- Lietuvos transporto saugos administracija;
- Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos;

- Lietuvos metrologijos inspekcija;
- Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;
- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
- Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba;
- Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;
- Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba;
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos;
- Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas;
- Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos;
- Valstybinė energetikos reguliavimo taryba;
- Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos;
- valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras;
- Muitinės departamentas;
- Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos;
- VšĮ Transporto kompetencijų agentūra;
- UAB Mašinų bandymų stotis.

Didžiausią dalį Lietuvoje vykdomos rinkos priežiūros atlieka VVTAT. VVTAT yra pagrindinė Lietuvos rinkos priežiūros institucija, atliekanti rinkos priežiūros funkcijas pagal 40 iš 89 Reglamento (ES) Nr. 2019/1020 I ir II prieduose nurodytų rinkos priežiūrą reglamentuojančių Europos Sąjungos teisės aktų (45 proc.) – daugiau negu bet kuri kita Lietuvos rinkos priežiūros institucija. VVTAT glaudžiai bendradarbiauja su kitomis rinkos priežiūros institucijomis – pagal 17 iš 40 teisės aktų VVTAT atlieka rinkos priežiūrą kartu su kitomis rinkos priežiūros institucijomis.

4. Reglamento (ES) Nr. 2019/1020 10 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad kiekviena valstybė narė turi paskirti bendrą ryšių palaikymo tarnybą. Bendros ryšių palaikymo tarnybos, kurioms numatytoms funkcijoms atlikti reikia žinių apie rinkos priežiūros institucijų kompetencijai priskirtas sritis, konkrečius gaminius ir paslaugas, jiems taikomus teisės aktų reikalavimus, atlieka šias funkcijas:

- dalyvauja Europos Sąjungos gaminių atitikties tinklo veikloje kartu su kiekvienos valstybės narės atstovais, administracinio bendradarbiavimo grupių pirmininkais ir Europos Komisijos atstovais;
- kartu su kitomis nacionalinės rinkos priežiūros institucijomis dalyvauja administracinio bendradarbiavimo grupėse, kurios sudaromos siekiant vienodai taikyti Europos Sąjungos derinamuosius teisės aktus;
- naudodamos ICSMS pateiktą struktūrinę informaciją apie priežiūros institucijų tarpusavio pagalbą, teikia paramą, kuri reikalinga, kad būtų lengviau gauti pagalbą;
- teikia pagalbą, kurios reikia skirtingų valstybių narių rinkos priežiūros institucijų bendradarbiavimui užtikrinti tarpusavio pagalbos prašymo atvejais;
- yra atsakingos už rinkos priežiūros institucijų atstovavimą koordinuotai pozicijai ir pranešimą apie nacionalines strategijas;
- perduoda informacinius pranešimus kitoms valstybėms narėms ir Lietuvos rinkos priežiūros institucijoms tais atvejais, kai pranešimai nėra perduodami tiesiogiai.

Bendra ryšių palaikymo tarnybos funkcija – politikos įgyvendinimo. Jai įgyvendinti reikalingos sritys, kurią prižiūri kiekviena iš Lietuvos rinkos priežiūros institucijų, žinios. Bendra ryšių palaikymo tarnyba tarpininkauja tarp Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių rinkos priežiūros institucijų ir Europos Komisijos. Ji atstovauja koordinuotai rinkos priežiūros institucijų ir muitinės pozicijai, pateikia nacionalinių strategijų ataskaitas Europos Komisijai ir padeda

bendradarbiauti skirtingų valstybių narių rinkos priežiūros institucijoms. Ji ne formuoja politiką, o užtikrina, kad politika būtų vykdoma sklandžiai.

Šiuo metu VVTAT yra Europos Komisijos centrinis kontaktinis punktas Lietuvos Respublikoje, įgyvendinantis daugelio kitų rinkos priežiūrą reglamentuojančių Europos Sąjungos teisės aktų, pvz., Žemos įtampos direktyvos 2014/35/ES, Asmeninių apsaugos priemonių reglamento (ES) 2016/425 ir kitų, nuostatas. Tokie teisės aktai apima ne vien VVTAT kompetencijos sritis.

VVTAT tvirtina Informacijos apie pavojingus gaminius ir produktų saugos rinkoje priežiūros valstybės institucijas ir jų įgaliojimus teikimo Europos Komisijai ir (ar) Europos Sąjungos valstybėms narėms tvarkos aprašą, kuris užtikrina informacijos teikimą Europos Komisijai ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių institucijoms. Šios informacijos teikimas yra bendros ryšių palaikymo tarnybos esminis tikslas.

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos žiniomis, iki šios dienos 15 iš 25 bendras ryšių palaikymo tarnybas paskyrusių valstybių narių atlikti bendros ryšių palaikymo tarnybos funkcijas yra paskyrusios rinkos priežiūros funkcijas atliekančias institucijas, o 10 valstybių narių – ministerijas. Kai kuriais atvejais valstybių narių paskirtos ministerijos atlieka ir rinkos priežiūros funkcijas, kurias Lietuvos Respublikoje atlieka VVTAT, pavyzdžiui, keistis informacija apie nesaugius ne maisto produktus skirtos informacinės sistemos RAPEX administravimą.

Pažymėtina, kad VVTAT atlieka Europos Sąjungos skubaus keitimosi informacija sistemos (RAPEX) ryšių palaikymo institucijos funkcijas ir per šią sistemą keičiasi informacija apie pavojingus gaminius su Europos Komisija ir kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis. Be to, VVTAT yra patvirtinusi Informacijos apie pavojingus gaminius ir produktų saugos rinkoje priežiūrą atliekančias institucijas bei jų įgaliojimus teikimo Europos Komisijai ir (ar) Europos Sąjungos valstybėms narėms tvarkos aprašą – t. y. pagal kitus teisės aktus VVTAT jau atlieka funkcijas, skirtas keitimuisi informacija tarp nacionalinių rinkos priežiūros institucijų ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių institucijų ar Europos Komisijos užtikrinti.

Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekte bendros ryšių palaikymo tarnybos funkcijas skiriama atlikti VVTAT. Pagal Reglamento 10 straipsnio 5 dalį valstybės narės užtikrina, kad bendra ryšių palaikymo tarnyba turėtų reikalingų išteklių, įskaitant pakankamus finansinius ir kitus išteklius, pavyzdžiui, pakankamą skaičių kompetentingų darbuotojų ir ekspertinių žinių. Numatoma, kad bendros ryšių palaikymo tarnybos funkcijoms atlikti VVTAT reikės papildomo 1etato. Finansavimą tam būtina numatyti sprendžiant VVTAT 2022 m. biudžeto klausimą.

5. Reglamento (ES) Nr. 2019/1020 13 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad kiekviena valstybė narė bent kas ketverius metus rengia nacionalinę rinkos priežiūros strategiją.

Nacionalinė rinkos priežiūros strategija apims turimą informaciją apie reikalavimų neatitinkančių gaminių atvejus, valstybių narių nustatytas prioritetines Europos Sąjungos derinamųjų teisės aktų vykdymo užtikrinimo sritis, numatytas vykdymo užtikrinimo veiklos rūšis, kuriomis siekiama sumažinti neatitikimą nustatytose prioritetinėse srityse, ir bendradarbiavimo su kitų valstybių narių rinkos priežiūros institucijomis vertinimą.

Nacionalines rinkos priežiūros strategijas rengiančiai institucijai keliama užduotis – iš kitų rinkos priežiūros institucijų surinkti Europos Komisijos prašomą informaciją ir ją apibendrinus pateikti pagal Europos Komisijos parengtą nacionalinės strategijos šabloną. Nacionalinės rinkos priežiūros strategiją rengiančiai institucijai nėra pavedama priimti sprendimų, susijusių su rinkos priežiūros vykdymu Lietuvoje. Pabrėžtina, kad ne strategiją rengianti institucija turi nustatyti tam tikrų rinkos priežiūros sričių prioritetus – kaip ir iki Reglamento įsigaliojimo, tai lieka konkrečių rinkos priežiūros institucijų ir (mažesne apimtimi) šakinių rinkos priežiūros institucijas kurujančių ministerijų kompetencija. Tokie prioritetai turi būti nustatomi vadovaujantis rizikos vertinimo

išvadamis – tai yra esminė rinkos priežiūros institucijų kompetencijos dalis tiek pagal Reglamento (ES) Nr. 2019/1020, tiek pagal Lietuvos nacionalinių teisės aktų nuostatas.

Europos Komisijos rengiamas nacionalinės rinkos priežiūros strategijos šablonas nei savo forma, nei turiniu neatitinka nė vieno Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymu įtvirtinto planavimo dokumento. Nacionalinė rinkos priežiūros strategija yra strategija tik bendrąja prasme – pagal Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymą ji nelaikytina planavimo dokumentu. Strategijoje nėra nustatomi prioritetai, o tik apibendrinta ir Europos Komisijai pateikiama informacija, kokie prioritetai ir veiksmai buvo nustatyti Lietuvos nacionaliniais teisės aktais. Strategijos turinys neatitinka Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymu įtvirtintų strateginio planavimo dokumentais planuojamų detalizuojamų klausimų.

Nutarimo projekte Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai pavedama rengti ir Europos Komisijai pateikti nacionalines rinkos priežiūros strategijas.

6. Atsižvelgiant į Reglamente (ES) Nr. 2019/1020 nustatytą jo įgyvendinimo datą, siūloma nutarimo įsigaliojimo data – 2021 m. liepos 16 diena.

Nutarimo projektu įgyvendinamos Reglamento (ES) Nr. 2019/1020 nuostatos.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Nutarimo projektas atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, tačiau tiesiogiai šios programos nuostatų neįgyvendina.

Atliktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projekte naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai neapibrėžiami, todėl Nutarimo projektas nevertintas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Priėmus Nutarimą, turės būti pakeisti Nutarimo projekte įvardintų institucijų nuostatai (juos reikės papildyti Nutarimu nustatytais funkcijomis), taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimas Nr. 1298 „Dėl Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių poreikio nustatymo kriterijų aprašo ir Didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus sąrašo patvirtinimo“.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

Nutarimo projektas įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadsams gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, VVTAT, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Muitinės departamentui ir VšĮ „Versli Lietuva“ ir derintas su visuomene Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS)

2021 m. kovo 5 d. organizuotas suinteresuotų institucijų pasitarimas dėl jų pastabų ir pasiūlymų, kuriame dalyvavo Teisingumo ministerija, VVTAT, Finansų ministerija ir Muitinės departamentas.

2021 m. gegužės 12 d. raštu Nr. 39.3-42 E-3-2222 Nutarimo projektas kartu su pastabų derinimo pažyma buvo pateiktas Vyriausybei. Gauta Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada, pagal kurią projektas patikslintas. Esant nesuderintų Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Teisingumo ministerijos pozicijų dėl VVTAT funkcijų priskyrimo įgyvendinant Reglamento (ES) Nr. 2019/1020 nuostatas, Nutarimo projekto svarstymas Tarpinstituciniame pasitarime buvo atidėtas.

Po Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Teisingumo ministerijos vadovybės pasitarimų (2021 m. birželio 28 ir 30 d.), suderinus pozicijas, Vyriausybei pakartotinai teikiamas patikslintas Nutarimo projektas.

Nutarimo projektas skelbiamas TAIS.

Nutarimo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslo aplinkos departamento (direktorius – Tomas Urban, tel. 8 605 73 442, el. p. tomas.urban@eimin.lt) Verslo priežiūros politikos skyriaus vedėjas Aidas Kuolas (tel. 8 616 17 128, el. p. aidas.kuolas@eimin.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 1 lapas.

Ekonomikos ir inovacijų ministrė

Aušrinė Armonaitė

Aidas Kuolas, tel. 8 616 17 128, el. p. aidas.kuolas@eimin.lt